

„Petșe are gripă“

Alic, prietenul meu, nu avea încă patru anișori, dar începuse, după prostul obicei al părinților săi, care luau — și mai iau încă — joaca în serios, să scrie. Văzându-i Alic pe mămica și pe tătucu mereu aplecați asupra colii de hîrtie, a cerut și el creionăș și caietele, a cerut să fie liniște și a cerut indicații: cum e A, cum e B... Așa că Alic, prietenul meu, pe cînd nu avea încă patru anișori, deprindea alfabetul.

Tot cam la vremea aceea, Alic era (ca și azi, cînd poartă pe creștet calota de medic) sicîtor din cale-afară. Așa că, de cîte ori Alic asalta clanța ca să intre la tătucu în cameră, să se cocoate pe genunchii lui și să facă vraște prin manuscrise, mămica mințea dulce: n-ai voie, Alic, tătucu are gripă, vrei să te îmbolnăvești și tu?

Cînd Alic, prietenul meu, a împlinit patru anișori, mămica și tătucu i-au cumpărat în dar un acvariu cu un balon, cu un peștișor japonez.

Alic a devenit stăpînul absolut și apărătorul feroce al vieții, de care nu se mai putea apropia nimeni. Și, ca să fie sigur că joaca peștișorului n-are să fie tulburată de cei doi nici-odată bineveniți în preajma acvariului — mămica și tătucu —, Alic a luat creionășul și, pe capacul unei cutii de fondante, a înscris, cu adorabila lui ortografie stilcîtă, următorul avertisment sever: Petșe are gripă!

Alic avea doar patru ani și învățase, mai bine decît alfabetul, adevărul ocîlit. Nu chiar minciuna, dar născocirea, portîta către plămîuire

și basm.

Alic aparține unei generații de copii uluitor de isteți. Uitați-vă la ei: abia merg de-a bușilea și te trăsesc cu cîte o întrebare, de nu mai știi cum să dregi bușiuocul. N-au încă ani cîte degete sînt la o mîna, și vor să citească singuri, nu le mai place povestea ascultată în pătuț. Joaca lor prin păculețe e din ce în ce mai complicată. Oamenii mari sînt eliminați din cercul lor, ca fiind total neindemnitici și proști: nu pricep nimic.

Am tras odată cu urechea la conversația dintre un prislea și tătucul lui. Conversație, e un fel de a spune. Tătucul asculta, complet aiurit, cu aerul că-l are alături pe Yeti, în vreme ce prislea, împungîndu-l cu degetul și privindu-l țîntă, perora: nu-l mai iubesc pe Făt-Frumos. Umblă cu violenii, cu vrăji și, pe urmă, pentru ce se bate el? Și, tot așa...

Mintea lor, mintea prichindeilor de azi, pare a fi alcătuită după alt sistem și pare să evolueze după legile altui timp decît cel al copilăriei noastre. Să crești într-o zi cît alții într-un an, nu mai e o vorbă dintr-o poveste. N-am de gînd să dezvolt un studiu despre psihologia copilului contemporan. Însă mi-au dat de gîndit, și sînt sigur că vă vor da și dumneavoastră de gîndit, unele vorbe auzite de la cîte un pui de om. Vorbe care ne îngheață pe buze maimuțările de genul: te mai fațe băiețelu'?, ține are lochiță flamoasă?, și ne confundă într-o melancolică mirare. Un puști vrea apă minerală și cere apă creată. Altuia nu-i place sifonul, fiindcă, zice el, are

gust de picior amortit. Iată-ne proiectați în cel mai autentic suprarealism.

Intrebările scornite de scăftrilia lor ageră curg cu nemiluita, unele dintre ele sînt dezarmante: de ce nu cade luna pe pămînt? Explică-i, dacă-ți dă mîna, cum e cu legea gravitației universale, că el, de fapt, asta vrea să știe. Sau, unde stă vîntul cînd nu bate? Sau, întrebarea, de o nesfîrșită tristețe, pusă mamei sale de un copil născut fără vedere: mamă, ce culoare are vîntul?

De ce? De ce? De ce? Cu proiectele acestei întrebări ne străpung pe noi, oamenii mari, în tir continuu, picii cu ani nici cîte degete sînt la o mîna. Și, noi? Ce le răspundem? Cum știm să le răspundem? Mergeți, rogu-vă, la teatrele de păpuși, la spectacolele pentru copii și — amintindu-vă ce am încercat să vă spun pînă acum despre acești oameni mari în pantalonăș scurți — mirați-vă de cîtă naivitate au piesele produse special pentru niște spectatori care nu mai sînt așa de naivi. Mirați-vă, cum mă mir și eu, cît de greu înțeleg cei mai mulți dintre dramaturgii care scriu pentru copii că nu se mai poate să le vorbești micilor contemporani ai zborurilor cosmice despre căteluși cu părul creș, vulpe, tu mi-ai furat gîsca și păsărică albă-n cioc.

Dar, mă întorc și zic: mirîndu-ne, tot mirîndu-ne, ce rezolvăm? N-ar fi mai bine să se abordeze, în sfîrșit, cu înțelepciune și cu răspundere, problema dramaturgiei pentru cei mici?

Intr-o consfătuire de lucru, la care să fie invitați să-și spună opiniile și năstrușnicii prichindei. Ce amuzant ar fi! Și ce instructiv!